ROZHODNUTIE RADY

zo 6. mája 2009

o poskytnutí strednodobej finančnej pomoci Spoločenstva Rumunsku

(2009/459/ES)

RADA EURÓPSKEJ ÚNIE,

so zreteľom na Zmluvu o založení Európskeho spoločenstva,

so zreteľom na nariadenie Rady (ES) č. 332/2002 z 18. februára 2002, ktorým sa zavádza systém strednodobej finančnej pomoci pre platobné bilancie členských štátov [1], a najmä na jeho článok 3 ods. 2,

so zreteľom na návrh Komisie predložený po konzultácii s Hospodárskym a finančným výborom (HFV),

keďže:

(1) Rozhodnutím Rady 2009/458/ES [2] sa rozhodlo o poskytnutí vzájomnej pomoci Rumunsku.

(2) Napriek očakávanému zlepšeniu stavu bežného účtu Komisia, Medzinárodný menový fond (MMF) a rumunské orgány odhadovali v marci 2009 potreby Rumunska na financovanie z vonkajších zdrojov v období do prvého štvrťroka 2011 na 20 miliárd EUR, keďže vzhľadom na nedávny vývoj na finančnom trhu by sa bilancia kapitálového a finančného účtu mohla výrazne zhoršiť.

(3) Je vhodné poskytnúť Rumunsku podporu Spoločenstva v sume až do 5 miliárd EUR v rámci systému strednodobej finančnej pomoci pre platobné bilancie členských štátov, zriadeného nariadením (ES) č. 332/2002. Táto pomoc by sa mala poskytnúť spolu s pôžičkou od MMF vo výške 11,443 miliardy ZPČ (približne 12,95 miliardy EUR) v rámci dohody o pohotovostnom úvere, ktorej schválenie sa očakáva 6. mája 2009. Svetová banka takisto súhlasila s tým, že poskytne Rumunsku pôžičku vo výške 1 miliardy EUR, a Európska investičná banka (EIB) a Európska banka pre obnovu a rozvoj (EBOR) poskytnú ďalšiu podporu v celkovej výške 1 miliardy EUR.

(4) Túto pomoc Spoločenstva by mala riadiť Komisia. Špecifické podmienky hospodárskej politiky dohodnuté s orgánmi Rumunska po konzultácii s HFV by sa mali ustanoviť v memorande o porozumení. Podrobné finančné podmienky by mala ustanoviť Komisia v zmluve o úvere.

(5) Komisia by v spolupráci s HFV mala v pravidelných intervaloch prostredníctvom pracovných návštev a pravidelného podávania správ príslušnými orgánmi overovať, či sú splnené podmienky hospodárskej politiky, na ktoré je pomoc viazaná.

(6) Komisia bude po celý čas vykonávania programu poskytovať aj ďalšie politické poradenstvo a technickú pomoc v konkrétnych oblastiach.

(7) Bez toho, aby bol dotknutý článok 27 protokolu o štatúte Európskeho systému centrálnych bánk a Európskej centrálnej banky, Európsky dvor audítorov má právo vykonávať akékoľvek finančné kontroly alebo audity, ktoré v súvislosti s riadením tejto pomoci považuje za potrebné. Komisia vrátane Európskeho úradu pre boj proti podvodom má právo vyslať svojich vlastných úradníkov alebo riadne splnomocnených zástupcov, aby vykonali technické alebo finančné kontroly alebo audity, ktoré považuje za potrebné v súvislosti s riadením tejto strednodobej finančnej pomoci Spoločenstva.

(8) Nezávisle od trvania a rámca programu pomoci Komisia bude tiež uplatňovaním existujúcich príslušných postupov vrátane mechanizmu spolupráce a overovania pokračovať v monitorovaní pokroku v oblastiach prispievajúcich k transparentnosti a účinnosti verejných výdavkov, najmä v oblasti súdnictva a implementácie štrukturálnych fondov, aby napomohla Rumunsku posilniť účinok pomoci Spoločenstva.

(9) Pomoc by sa mala poskytnúť so zreteľom na podporovanie udržateľnosti platobnej bilancie v Rumunsku, čím by sa prispelo k úspešnému vykonávaniu vládneho programu hospodárskej politiky,

PRIJALA TOTO ROZHODNUTIE:

Článok 1

1. Spoločenstvo dá Rumunsku k dispozícii strednodobý úver vo výške maximálne 5 miliárd EUR pri maximálnej priemernej dobe splatnosti sedem rokov.

2. Finančná pomoc Spoločenstva je k dispozícii počas troch rokov počnúc prvým dňom po dni, kedy toto rozhodnutie nadobudne účinnosť.

[1] Ú. v. ES L 53, 23.2.2002, s. 1.
[2] Pozri stranu 6 tohto úradného vestníka.

Článok 2

1. Pomoc riadi Komisia spôsobom konzistentným so záväzkami Rumunska a odporúčaniami Rady, najmä odporúčaniami pre jednotlivé krajiny v kontexte vykonávania národného programu reforiem, ako aj konvergenčného programu.

2. Komisia sa po konzultácii s HFV dohodne s rumunskými orgánmi na špecifických podmienkach hospodárskej politiky, na ktoré je finančná pomoc viazaná, ako sa ustanovuje v článku 3 ods. 5. Tieto podmienky sa ustanovia v memorande o porozumení konzistentnom so záväzkami a odporúčaniami uvedenými v odseku 1. Podrobné finančné podmienky ustanoví Komisia v zmluve o úvere.

3. Komisia v spolupráci s HFV pravidelne overuje, či sú splnené podmienky hospodárskej politiky, na ktoré je pomoc viazaná. Rumunské orgány na tento účel dajú Komisii k dispozícii všetky potrebné informácie a v plnom rozsahu s ňou spolupracujú. Komisia priebežne informuje HFV o možnom refinancovaní pôžičiek alebo reštrukturalizácii finančných podmienok.

4. Rumunsko musí byť pripravené prijať a vykonávať ďalšie konsolidačné opatrenia na zaistenie makrofinančnej stability, ak také opatrenia budú počas programu pomoci potrebné. O prijatí akýchkoľvek ďalších opatrení sa rumunské orgány s Komisiou vopred poradia.

Článok 3

1. Komisia sprístupní finančnú pomoc Spoločenstva Rumunsku prostredníctvom najviac piatich splátok, ktorých výška sa ustanoví v memorande o porozumení.

2. Prvá splátka sa uvoľní až vtedy, keď zmluva o úvere a memorandum o porozumení nadobudnú účinnosť.

3. Ak to bude potrebné na financovanie úveru, povoľuje sa obozretné používanie úrokových swapov s protistranami najvyššej úverovej kvality.

4. Komisia rozhodne o uvoľnení ďalších splátok, až keď získa stanovisko HFV.

5. Uhradenie každej ďalšej splátky sa uskutoční na základe uspokojivého vykonávania nového hospodárskeho programu rumunskej vlády, ktorý sa má zahrnúť do konvergenčného programu Rumunska, národného programu reforiem a konkrétnejšie na základe špecifických podmienok hospodárskej politiky ustanovených v memorande o porozumení. Patria sem okrem iného tieto podmienky:

a) prijať jasne vytýčený strednodobý fiškálny program navrhnutý na zníženie celkového deficitu verejných financií do roku 2011 na úroveň neprevyšujúcu referenčnú hodnotu podľa Zmluvy o ES vo výške 3 % HDP;

b) prijať a vykonať zmenený a doplnený rozpočet na rok 2009 (do druhého štvrťroka 2009), a to s cieľom dosiahnuť celkový deficit verejných financií v maximálnej hodnote 5,1 % HDP podľa ESA 95;

c) znížiť mzdové výdavky vo verejnom sektore v nominálnom vyjadrení v porovnaní s výsledkom dosiahnutým v roku 2008 formou rezignácie na zvyšovanie miezd vo verejnom sektore (celkovo vo výške 5 % v nominálnom vyjadrení) plánovanej na rok 2009 (alebo ďalšími rovnocennými škrtmi v oblasti zamestnanosti) a znížiť zamestnanosť vo verejnom sektore vrátane nahradením len jedného zo siedmich odchádzajúcich zamestnancov;

d) ďalšie zníženia výdavkov na tovar a služby a dotácií pre verejné podniky;

e) zlepšiť rozpočtové riadenie prijatím a zavedením záväzného strednodobého fiškálneho rámca, stanoviť obmedzenia pre revízie rozpočtu počas roka vrátane fiškálnych pravidiel a vytvoriť radu pre fiškálne záležitosti, ktorá bude vykonávať nezávislé a odborné preskúmavanie;

f) reformovať systém odmeňovania vo verejnom sektore, okrem iného zjednotením a zjednodušením mzdových tabuliek, a reformovať systém prémií a príplatkov;

g) reformovať kľúčové parametre dôchodkového systému prechodom na indexovanie dôchodkov spotrebiteľskými cenami, a nie mzdami, postupne upraviť vek odchodu do dôchodku za hranicu aktuálnych schválených plánov, najmä v prípade žien, a postupne zaviesť penzijné poistenie skupín zamestnancov verejného sektora, ktorí sú v súčasnosti z tohto poistenia vylúčení;

h) zmeniť a doplniť zákony o bankovníctve a o konkurze tak, aby bolo možné včas a účinne reagovať v prípade, že banky sa dostanú do ťažkostí. Kľúčovým cieľom týchto zmien a doplnení bude posilniť právomoci správcov bánk, na ktoré bola uvalená nútená správa. Popri riešeniach problémov bánk by sa právomoci Národnej banky Rumunska (NBR) v oblasti nápravy mali posilniť ustanoveniami, ktoré jej umožnia vyžadovať, aby významní akcionári zvýšili svoj akciový kapitál a banku finančne podporili. Finančný dohľad sa posilní v súlade s príslušnými právnymi predpismi EÚ. Okrem toho sa zavedú požiadavky na podrobnejšie vykazovanie likvidity. Okrem toho by sa mali pozmeniť postupy aktivácie poistenia vkladov, aby sa zjednodušila a zrýchlila ich výplata. Podľa upravených právnych predpisov sa poistenie vkladov zaktivuje na základe rozhodnutia NBR v lehote 21 dní. Nakoniec, s cieľom zaručiť dostatočné zabezpečenie likvidity sa NBR zaviazala rozšíriť spektrum aktív prijateľných ako kolaterál. Vzhľadom na osobitné okolnosti by sa vo vhodnom čase mala zákonná minimálna úroveň kapitálovej primeranosti zvýšiť z 8 % na 10 %;

i) opatrenia štrukturálnych reforiem v oblastiach odporúčaní pre jednotlivé krajiny vydané v kontexte lisabonskej stratégie. Budú sem patriť opatrenia na zlepšenie efektívnosti a účinnosti verejnej správy, zlepšenie kvality verejných výdavkov, lepšie využitie a vyššie absorbovanie finančných prostriedkov EÚ, zníženie administratívneho, fiškálneho a právneho zaťaženia podnikov a riešenie problému nelegálnej práce, takže sa rozšíri základ dane.

6. S cieľom zaistiť plynulé zavádzanie podmienenosti programu a pomôcť napraviť nerovnováhy udržateľným spôsobom bude Komisia priebežne poskytovať poradenstvo a usmernenia v oblasti fiškálnej reformy, reformy finančného trhu a štrukturálnej reformy.

7. Rumunsko otvorí v NBR osobitný účet na riadenie prijatej strednodobej finančnej pomoci Spoločenstva.

Článok 4

Toto rozhodnutie je určené Rumunsku.

Článok 5

Toto rozhodnutie sa uverejní v *Úradnom vestníku Európskej únie*.

V Bruseli 6. mája 2009

Za Radu

predseda

V. TOŠOVSKÝ